

Sygn. akt III PK 69/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski (sprawozdawca)

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa K. M. i in. ,
przeciwko Szpitalowi Specjalistycznemu [...] ,
o zapłatę wynagrodzenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 24 maja 2011 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych
z dnia 28 maja 2010 r.,

**1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej /.../, i oddala
apelację w tej części,**

**2. odstępuje od obciążania powódek kosztami postępowania
w sprawie.**

Uzasadnienie

Powódki wystąpiły z powództwem o zapłatę 20% dodatku na podstawie art. 32ł ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r., Nr 14, poz. 89 ze zm.). Sąd Rejonowy wyrokiem z 28 stycznia 2010 r. oddalił powództwa. W uzasadnieniu stwierdzono, że treść art. 32ł ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie pozostawia wątpliwości, że prawo do 20% dodatku uzależnione jest oprócz osobistych kwalifikacji, jakimi dany pracownik powinien się legitymować (pracownik medyczny), także od rodzaju zakładu opieki zdrowotnej, w którym pracownik jest zatrudniony. Powódki nie są zatrudnione w pogotowiu ratunkowym, dlatego wskazany dodatek im nie przysługuje. Wyrok w całości zaskarżyły powódki, zarzucając naruszenie art. 32ł ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Sąd Okręgowy Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 28 maja 2010 r. zmienił wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódek: /.../. Wszystkim zasądzono kwoty z ustawowymi odsetkami od 10 lipca 2009 r.

W uzasadnieniu stwierdzono, że art. 32ł ustawy o zakładach opieki zdrowotnej nie ogranicza się tylko do pracowników pogotowia ratunkowego. Użycie sformułowania: „zatrudnionym w pogotowiu ratunkowym (pomocy doraźnej) poza zespołem wyjazdowym” wskazuje, że regulacją objęci są także pracownicy wykonujący zawód medyczny zatrudnieni poza zespołem wyjazdowym świadczący pomoc doraźną w rozumieniu art. 28 ust. 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. Dotyczy to także w szpitali, jeżeli jednostki te takich świadczeń zdrowotnych udzielają.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną na powyższy wyrok Sądu Okręgowego. Zaskarżono go w całości. Jako okoliczność uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienie prawnego oraz potrzebę wykładni art. 32ł ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej. W opinii skarżącego należy rozstrzygnąć, czy w art. 32ł ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, pod pojęciem pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w pogotowiu ratunkowym (pomocy doraźnej) należy rozumieć tylko pracowników wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w pogotowiu ratunkowym (pomocy doraźnej), czy też przepis obejmuje pracowników

wykonujących czynności pomocy doraźnej, w tym pracowników szpitalnych oddziałów ratunkowych. Potrzebę wykładni uzasadniono istnieniem rozbieżnych orzeczeń sądów powszechnych w tym przedmiocie. Wskazano na zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego oraz wyrok Sądu Okręgowego Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 25 lipca 2006 r., i poprzedzający go wyrok Sądu Rejonowego Wydział Pracy z 13 grudnia 2005 r.

Jako podstawę skargi podano naruszenie prawa materialnego: 1) art. 32¹ ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej przez niewłaściwe zastosowanie tego przepisu do pracowników zatrudnionych w szpitalnym oddziale ratunkowym i przyznanie im dodatku w wysokości 20% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego za każdą godzinę pracy.

W uzasadnieniu skargi podniesiono przede wszystkim, że przepisy odnoszące się do wynagrodzenia za pracę muszą być wykładane ściśle i niedopuszczalna jest ich rozszerzająca interpretacja (uchwała SN z 4 lipca 2007 r., I PZP 5/07, OSNP 2007, nr 23-24, poz. 341, wyrok SN z 13 października 1999 r. I PKN 159/99, OSNP 2001, nr 4, poz. 109). Art. 32¹ ust. 2 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej przyznaje 20% dodatek pracownikom, którzy spełniają dwie przesłanki; wykonują zawód medyczny w rozumieniu ustawy o zakładach opieki zdrowotnej poza zespołem wyjazdowym i są zatrudnieni w pogotowiu ratunkowym (pomocy doraźnej). Wnioskowanie na podstawie tego przepisu, że pracownikom szpitalnych oddziałów ratunkowych działających w ramach struktur szpitala wskazany dodatek przysługuje, jest nieuprawnione. Zgodnie z art. 3 pkt 9 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2006 r., Nr 191, poz. 1410 ze zm.) szpitalny oddział ratunkowy jest komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, stanowiącą jednostkę systemu, o której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, udzielającą świadczeń opieki zdrowotnej osobom w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, spełniającą wymagania określone w ustawie. Zadania oraz struktura oddziału ratunkowego są określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 15 marca 2007 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. z 2007 r., Nr 55, poz. 365). Pogotowie ratunkowe jest natomiast „innym rodzajem zakładu opieki zdrowotnej” w rozumieniu Rozdziału 3 Działu I ustawy o zakładach opieki

zdrowotnej, którego zadania określone są w art. 28 tej ustawy. Zadania obu tych jednostek są podobne, jednak ustawodawca wyraźnie je rozróżnia.

Wniesiono również o: 1) uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i orzeczenie co do istoty sprawy przez oddalenie powództw, ewentualnie 2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, 3) zasądzenie na rzecz pozwanego od powódek kosztów postępowania według norm przepisanych z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego w wysokości taryfowej oraz 17 zł opłaty skarbowej od złożenia dokumentu pełnomocnictwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego okazała się mieć uzasadnione podstawy.

W skardze słusznie zarzucono bowiem naruszenie art. 32 § ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r., Nr 14, poz. 89, ze zm. – dalej ustawa).

Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miała interpretacja art. 32 § ust. 2 ustawy. Przepis ten stanowi, że pracownikom wykonującym zawód medyczny zatrudnionym w pogotowiu ratunkowym (pomocy doraźnej) poza zespołem wyjazdowym przysługuje dodatek w wysokości 20% stawki godzinowej wynagrodzenia zasadniczego za każdą godzinę pracy. Powódki były zatrudnione w Szpitalu Specjalistycznym w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym. W sprawie powstało więc zagadnienie prawne, czy przepis ten obejmuje swoim zakresem także pracowników zatrudnionych w szpitalnym oddziale ratunkowym.

Należy wstępnie zauważyć, że przepis art. 32 § ust. 2 ustawy jest przepisem regulującym prawo do wynagrodzenia. Tak więc w tym przypadku niedopuszczalna jest wykładnia rozszerzająca lub *per analogiam* (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., I PZP 5/07, OSNP 2007, nr 23-24, poz. 341). Podkreślenia wymaga także to, że przepis ten jest jednoznaczny. Stanowi bowiem wprost o zatrudnieniu w „pogotowiu ratunkowym”. Sformułowanie zawarte w nawiasie - „pomocy doraźnej” należy rozumieć jedynie jako doprecyzowanie kategorii

pracowników pogotowia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 stycznia 2011 r., II PK 183/10, niepublikowany).

Wniosek powyższy potwierdza również wyliczenie rodzajów zakładów opieki zdrowotnej w art. 2 ustawy. W pkt 1 wymieniony jest bowiem szpital, a w pkt 3 pogotowie ratunkowe. Jest zatem oczywiste, że pogotowie ratunkowe jest obok szpitala odrębnym zakładem opieki zdrowotnej i nie może stanowić jego jednostki organizacyjnej. Natomiast szpitalny oddział ratunkowy stanowi oddział szpitala. Oznacza to więc, że pracownicy zatrudnieni w szpitalnym oddziale ratunkowym nie mogą być traktowani jako pracownicy pogotowia ratunkowego.

Z powyższych względów należało przyjąć, że dodatek przewidziany w art. 32ł ust. 2 ustawy przysługuje wyłącznie pracownikom wykonującym zawód medyczny, którzy są zatrudnieni w pogotowiu ratunkowym.

Można jedynie zauważyć, że pomimo pewnych podobieństw praca oraz cele i zadania pogotowia ratunkowego nie są identyczne z pracą i zadaniami szpitalnych oddziałów ratunkowych. Z uwagi na jednoznaczną treść zaskarżonego przepisu należy jednak stwierdzić, że przyznanie spornego dodatku byłoby możliwe jedynie poprzez zmianę przepisów. Ustawodawca miał ku temu wielokrotne możliwości. Po uchwaleniu w 2006 r. ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym ustawa o zakładach opieki zdrowotnej była nowelizowana kilkanaście razy. Pomimo tych zmian pogotowie ratunkowe i szpitalny oddział ratunkowy stanowią odrębne rodzaje zakładów opieki zdrowotnej. W tej sytuacji świadczenia przysługujące pracownikom pogotowia ratunkowego nie mogą być przyznane w drodze analogii pracownikom szpitalnych oddziałów ratunkowych. Ustawodawca różnicuje bowiem wynagrodzenie według kryterium podmiotu zatrudniającego, pomimo pewnych podobieństw wykonywanej pracy i zadań tych jednostek. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 1987 r., III PZP 26/87, gdyż została podjęta w całkowicie odmiennym stanie prawnym.

Należy także zauważyć, że pozwany zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości. Jednak w istocie z uwagi na wskazanie w skardze jedynie 23 powódek, gdzie wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła powyżej 10 tys. złotych, zakres zaskarżenia dotyczył jedynie tej części wyroku, która odnosiła się do tych powódek.

Z tych względów orzeczono, jak w sentencji wyroku.

